03. לך לך. האם נס מבטל שכר?

טו 1: אַל תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד.

הבטיח הקב״ה לאברהם אבינו את הגנתו. אולם, יש לנו כלל (מובא במסכת תענית כ/ב): כל מי שעושים לו נס בעולם הזה, מנכים לו מזכויותיו בעולם האמת. הרי ניצחונו של אברהם במלחמה נגד קואליציית ארבעת המלכים היה נס גלוי. בכל זאת, מדוע נתן הקב״ה לאברהם אבינו את ההבטחה הזו שזכויותיו תישמרנה במלואן בעולם הבא? מדוע מהווה אברהם אבינו מקרה יוצא דופן? נראה שהכלל הזה מתייחס לתועלתו האישית של האדם. אולם, אם האדם פועל למען זיכוי הרבים (כלומר, פועל לטובת כלל ישראל או להפצת שם שמיים), אין הכלל הזה חל עליו, וזכויותיו שמורות במלואן בעולם האמת.

משל למה הדבר דומה? למלצר העובד במסעדת יוקרה. למרות שאינו יכול להרשות לעצמו לאכול שם כלקוח, בכל זאת בעל המסעדה מרשה לו לאכול את כל מה שיבקש מהשף להכין לו .בדרך זו, הוא מעודד אותו לעבוד בזריזות ובמרץ. מחד גיסא, אותו מלצר נהנה מארוחות גורמה, אבל עלות הארוחות אינה כלולה בשכרו החודשי.

כך מלמדנו אברהם אבינו: שאיפתו של ירא שמים היא להיות דומה למלצר הזה העובד את ה׳ במרץ ובזריזות. כתמורה, ׳בעל הבית׳ יעשה לו ניסים ונפלאות ׳בחינם׳, ושכרו יישמר במלואו לעולם הבא.